

מדינת ישראל

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

חידון התנ"ך המחוזי לנוער, התשפ"ג

חידון בכתב לבתי הספר הממלכתיים

שם המתמודד/ת:

שם בית הספר:

מְרִכְז הַחִידוֹן

חננאל מלכה

מְחַבֵּר הַשְּׁאֵלוֹת וְעוֹרֵךְ הַחִידוֹן

דוד רוזנברג

75 שנים למדינת ישראל

ב' בשבט התשפ"ג

24 בינואר 2023

© כל הזכויות שמורות

חידון התנ"ך המחוזי לבתי הספר הממלכתיים, התשפ"ג

75 שנים למדינת ישראל

הוראות למתמודדים:

- בשלב זה של החידון 50 שאלות רבות ברירה ושאלות פתוחות. הניקוד לכל שאלה – נקודה אחת. תוכל לצבור בו עד 50 נקודות שתזקפנה לזכותך בשלבי החידון הפומבי.
- שאלות 51-60 הינן שאלות מילואים. הניקוד שתצבור בהן ייזקף לזכותך במקרה של הכרעה בשלב החידון הפומבי, אם זו תידרש.
- **יש להעתיק את כל התשובות אל הגיליון המצורף. תשובות שלא תועתקנה אל הגיליון לא תיבדקנה.**

זמן הבחינה: שעה וחמש עשרה דקות (75 דקות)

חומר הלימוד לחידון:

תורה:	תרי עשר:
בראשית: כל הספר	יונה: כל הספר
שמות: א-כ, כד, לא-לד	כתובים:
במדבר: ט-יז, כ-כה, כז, לא-לד	משלי: א-ט
נביאים ראשונים:	רות: כל הספר
יהושע: א-יא, יד, יז, כב-כד	אסתר: כל הספר
שופטים: כל הספר	עזרא: א, ג-י
שמואל א': כל הספר	נחמיה: א-ו, ח-י, יג
שמואל ב': כל הספר	
מלכים א': כל הספר	
מלכים ב': כל הספר	

נוסח הפסוקים מהתנ"ך המובאים בשאלון זה הוא נוסח מאגר תורת אמת. ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד. שים לב, לעתים השאלות מנוסחות בלשון זכר, אך עשויות לרמז לזכר או לנקבה.

בהצלחה!

חלק א': שאלות רבות-ברירה

לפניך 40 שאלות רבות-ברירה.
הקף במעגל את התשובה הנכונה ביותר,
וסמן אותן במקום המתאים בגיליון התשובות המצורף.

1. במה היה עסוק המלך אחשורוש בעת שבא אליו המן כדי לבקש ממנו לתלות את מרדכי על העץ?

- א. משתה עם אסתר המלכה
- ב. קריאת ספר הזכרונות
- ג. כתיבת ספרים ושליחתם
- ד. טיול בגינת הביתן

2. מה היה שמו הנוסף של יוסף?

- א. צִפְנַת פְּעֹנָח
- ב. יְדִידָה
- ג. בֶּן אֹנִי
- ד. אֱלִיקִים

3. בעקבות איזו מלחמה נבנה מזבח בשם "ה' נסי"?

- א. מלחמת דוד בגולית
- ב. מלחמת יהושע ביריחו
- ג. מלחמת משה בעמלק
- ד. מלחמת גדעון במדין

4. איזה מהציטוטים הבאים לא נאמר על ידי "לִבְנִי"?

- א. לא יַעֲשֶׂה כֵן בְּמִקוֹמֵנוּ לְתֵת הַצְעִירָה לְפָנַי הַבְּכִירָה
- ב. הֲכִי אָחִי אִתָּה וְעַבְדְּתֵנִי חֲנֹם הַגִּידָה לִי מַה מִּשְׁכַּרְתְּךָ
- ג. אִם נָא מְצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשֵׁתִי וַיְבָרַכְנִי ה' בְּגִלְלֶךָ
- ד. אֵל יִחַר בְּעֵינַי אֲדַנִּי כִּי לֹא אוּכַל לְקוֹם מִפְּנֶיךָ

5. לשם מה שלח יואב "אִשָּׁה חֲכָמָה" אל דוד?

- א. לבקש מחילה על חטא שחטאה
- ב. לגרום לו לרצות לראות את פני אבשלום
- ג. לייעץ לו על אסטרטגיית מלחמה
- ד. להינשא לו

6. בסמיכות לאיזה מקור מים קרא אדם: "אָבִי אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו"?

- א. ים המלח
- ב. נחל קדרון
- ג. ים סוף
- ד. נהר הירדן

7. מי נתבשר: "נִס יִשְׂרָאֵל לְפָנַי פְּלִשְׁתִּים {...} וְאַרְוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקְחָה"?

- א. שאול
- ב. יהושע
- ג. עלי
- ד. דוד

8. לצד מי שרה דבורה את שירתה?

- א. יעל אשת חבר הקיני
- ב. שמגר בן ענת
- ג. ברק בן אבינעם
- ד. אם סיסרא

9. מה משותף לזרח בן יהודה ודוד בן ישי?

- א. שניהם היו מלכים
- ב. שניהם מאותו השבט
- ג. שניהם נמלטו מאדם שרצה להורגם
- ד. שניהם הזכירו את משה בדבריהם

10. בימי מי היה המעמד בו סקרו הלויים את כניסת בני ישראל לארץ ואמרו: "ויירשו בתיים מלאים כל טוב ברות חצובים כרמים וזיתים ועץ מאכל לרב"?

- א. חזקיהו
- ב. יהושפט
- ג. נחמיה
- ד. כורש

11. "ויתקבצו בני בנימן אחרי אבנר ויהיו לאגדה אקת ויעמדו על ראש גבעה אקת" – נגד מי נלחמו אבנר וצבאו?

- א. גוליית
- ב. נחש העמוני
- ג. יואב ואנשיו
- ד. הזיפים

12. לצורך בניית מה הובאו "עצי ארזים מן הלבנון אל ים יפו"?

- א. חומת ירושלים בימי נחמיה
- ב. הבמה הגדולה בגבעון בימי שלמה
- ג. בית המקדש בימי עזרא
- ד. התיבה בימי נח

13. מי היו אויביהם של אדני צדק מלך ירושלים ופראם מלך ירמות?

- א. עורב וזאב
- ב. יהושע ובני ישראל
- ג. 10,000 איש מבני נפתלי ומבני זבולון
- ד. אנשי העי

14. בימי נחמיה מסופר על היהודים שהיו עוסקים במסחר ביום השבת. מה יזם נחמיה במטרה להפסיק את חילול השבת?

- א. הריגת האנשים הסוחרים בשבת
- ב. חרם על הסוחרים
- ג. שריפת כל סחורה הנכנסת בשערי ירושלים
- ד. סגירת שערי ירושלים ביום השבת

15. מסופר על בני הנביאים שהתלוננו בפני אלישע "הנה נא המקום אשר אנחנו יושבים שם לְפִנְיֶךָ צָר מְמֵנו". להיכן הציעו בני הנביאים לעבור ולמצוא מקום מרווח יותר?

- א. הגלגל
- ב. הירדן
- ג. המצפה
- ד. השיטים

16. מי לא היה מבניו של המן?

- א. פרשנדתא
- ב. אספתא
- ג. ויזתא
- ד. אדמתא

17. מי ביקשה מקור מים מכיוון שנחלתה הייתה ב"אָרְץ הַנְּגֵב"?

- א. אשת נבל הכרמלי
- ב. אשת חבר הקיני
- ג. אשת עתניאל
- ד. אשת מחלון

18. איזה מדרש שם **ניתן** על ידי משה?

- א. כי הפִּרְנֵי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עֲנִי
- ב. כי נִשְׁנֵי אֱלֹהִים אֶת כָּל עֲמָלִי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי
- ג. כי מִן הַמִּים מְשִׁיתָהוּ
- ד. כי אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיִּצְלַנִי מִחֶרֶב פְּרָעָה

19. על פי הכתוב, מי הקשיב ל"עצת הילדים"?

- א. שופט
- ב. נביא
- ג. מלך
- ד. שר

20. מיהו עבד מפיבשת שנצטווה על ידי דוד: "וְעַבְדְּתָ לֹא אֶת הָאֲדָמָה אֲתָה וּבְנֶיךָ וְעַבְדֶּיךָ וְהַבָּאָה וְהָיָה לְבֶן אֲדֹנֶיךָ לֶחֶם וְאָכְלוּ"?

- א. ציבא
- ב. יתר
- ג. דמשק אליעזר
- ד. מיכא

21. באיזה מאורע מופיעה הספרה "שבע" לגבי כהנים ושופרות?

- א. חציית הירדן בימי יהושע
- ב. מלחמת גדעון במדין
- ג. כיבוש העיר יריחו
- ד. מלחמת דוד וגוליית

22. "בַּעַת הַהִיא חָלָה אֲבִיהָ בֶן יִרְבֵּעַם" - מה עשה המלך במטרה לרפא את בנו?

- א. שלח את אשתו לאחיה השילוני
- ב. העלה מס מכל ישראל לצורך תרופות
- ג. שלח את בנו להתרפא ביזרעאל
- ד. התפלל והעלה קורבן לה'

23. "וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בְּדֶרֶךְ עַל דֶּרֶךְ בֵּית שֹׁמֵשׁ בְּמִסְלָה אַחַת הֶלְכוּ הֶלֶךְ וְגָעוּ וְלֹא סָרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל" - על פי הכתוב, מה הובן מהליכת הפרות ישירות אל עבר בית שמש ללא סטייה מן הדרך?

- א. שהעיר בית שמש תהיה העיר בה ישכון בית המקדש
- ב. שהעיר בית שמש לא תהיה העיר בה ישכון בית המקדש
- ג. שהצרות שאירעו לפלשתים בעקבות שביית הארון היו מאת ה'
- ד. שהצרות שאירעו לפלשתים בעקבות שביית הארון היו רק מקרה

24. איזו עיר מתוארת במילים: "אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה לְבֵית אֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ לְמִסְלָה הָעֵלָה מִבֵּית אֵל שְׂכֻמָּה וּמִנֶּגֶב לְלִבְנוֹה", ממנה נלקחו בנות המחוללות בכרמים?

- א. בית לחם
- ב. שילה
- ג. גבעת בנימין
- ד. חברון

25. כיצד מנמק הגואל בדבריו לבעז את רצונו לא לגאול את שדה נעמי?

- א. פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז
- ב. פֶּן אֲשַׁחֵת אֶת נַחְלָתִי
- ג. פֶּן תִּשְׁמַחְנָה בָּנוֹת פְּלִשְׁתִּים
- ד. פֶּן תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ

26. מה תואר על ידי נערו של אליהו "קִטְנָה כִּכְף אִישׁ" שעולה ממערב?

- א. ענן
- ב. כוכב
- ג. שמש
- ד. ירח

27. לשם מה נצטוו בני ישראל להביא "מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם"?

- א. סמל להתחייבות לשמירת מצוות ה'
- ב. הוכחה לעם בדבר מנהיגי העם הנבחרים על ידי ה'
- ג. הכנת מצבת זיכרון לנס מעבר הירדן
- ד. הכתרת המלך שלמה

28. "ויקבצו כל אנשי יהודה ובנימן {...} וישבו כל העם ברחוב בית האלהים מרעידים על הדבר ומהגשמים". כמה ימים מבעוד מועד נצטוו להגיע בני הגולה אל ירושלים על פי עצת השרים והזקנים?

- א. שלושה ימים
- ב. שבעה ימים
- ג. עשרה ימים
- ד. שלושים יום

29. מה ניסו אנשי האוניה לעשות "ולא יכלו כי הימים הולך וסער עליהם"?

- א. לזבוח זבחים לה'
- ב. להשליך את עוגן האוניה
- ג. לחתור אל היבשה
- ד. להתפלל איש אל אלהיו

30. מיהו המלך שביקש להפוך כרם "לגן ירק"?

- א. אחאב
- ב. ירבעם
- ג. יהויקים
- ד. מנשה

31. מדבריו של מי נלקח השם "בנימין זאב"?

- א. משה
- ב. יעקב
- ג. אברהם
- ד. אהרן

32. מי מאנשי ממשלו של דוד שיתף פעולה עם אבשלום?

- א. יואב בן צרויה
- ב. נתן הנביא
- ג. אחיתופל הגילוני
- ד. חושי הארכי

33. מי היה סבו של "פִּינְחָס"?

- א. משה
- ב. אהרן
- ג. דוד
- ד. בעז

34. באיזה כלי נצטוו בני ישראל לנגן בימי שמחה, מועדים וראשי חודשים?

- א. כינור
- ב. חליל
- ג. חצוצרה
- ד. מצלתיים

35. מי קילל את אנשי שכם?

- א. אלישע
- ב. אבימלך
- ג. יפתח
- ד. יותם

36. מה ציווה ארתחשסתא את עזרא לעשות בכספי הנדבה ממדינת בבל?

- א. לקנות עגלות לצורך נשיאת כלי המקדש
- ב. לקנות פרים, אילים וכבשים לצורך הקרבת הקורבנות
- ג. לשכור כורתי עצים לצורך בניית מזבח במקדש
- ד. לשכור רוקמים ותופרים לצורך הכנת הפרוכת

37. מה הייתה מטרת עלייתו של משה אל "הר העברים"?

- א. קידוש החודש
- ב. ראיית ארץ ישראל
- ג. תוכחה לעם
- ד. הקרבת קורבן

38. על מי נאמר בספר משלי: "אֲשֶׁר אֵין לָהּ קֶצֶין שׁוֹטֵר וּמְשֻׁל"?

- א. החכמה / התורה
- ב. אישה זרה
- ג. האם
- ד. נמלה

39. מדוע הגיע "נַעֲמָן שׁוֹר צָבָא מֶלֶךְ אַרָם" אל אלישע הנביא?

- א. לבקש ברכה לקראת יציאה למלחמה
- ב. להתרפא מצרעתו
- ג. להחזיר אליו את הנערה השבויה מארץ ישראל
- ד. לצורך פגישה מלכותית לצד מלך ארם

40. מיהו האיש עליו מדבר שלמה בספר משלי באומרו: "אֵל תִּקְנָא בְּאִישׁ {...} וְאֵל תִּבְחַר בְּכָל דְרָכָיו"?

- א. איש עשיר
- ב. איש עני
- ג. איש חמס
- ד. איש חכם

41-42. בקינת דוד ישנם כמה ביטויים חוזרים הממחישים את כאבו של דוד על שאול ויהונתן. בין הביטויים מוזכר הביטוי: "אֵיךְ נִפְּלוּ גְבוּרִים". לפניך שני פסוקים בהם מוזכר ביטוי זה. השלם את הפסוקים על פי ההוראות ובהקשר המתאים. השלמה נכונה ומלאה בכל אחת מהפסוקים מזכה בנקודה אחת.

פסוק ראשון – השלם את שתי המילים המתאימות בהקשרן לפסוק.

"אֵיךְ נִפְּלוּ גְבוּרִים _____"

פסוק שני – השלם את שלוש המילים המתאימות בהקשרן לפסוק.

"אֵיךְ נִפְּלוּ גְבוּרִים _____"

חלק ב': אמרותיו של יצחק נבון

נשיא, מחנך ורודף שלום

43. "אין לך דבר מרומם יותר ומעניק השראה יותר מאותו קשר עם שכבות העם השונות, בעיירה ובשכונה, במושב ובקיבוץ, בעיר ובמושבה".

על מי נאמר: "הלך וגדל וטוב גם עם ה' וגם עם אנשים?"

44. "אם יינשא השלום על כתפי העמים – יחיה חיים ארוכים וטובים".
מיהו המלך שהובטח לו: "ואם תלך בדרך לשימור חקי ומצותי {...} והארכת את ימך?"

45. עלינו להזכיר לעצמנו ולדור הצעיר את המוסר החברתי והאישי, ניקיון הכפיים והצניעות שאפיינו אותנו בעשורים הראשונים של המדינה... זו הדרך להצמיח מנהיגות צעירה ובוטחת".
מיהו המנהיג הצעיר שהעיד על עצמו: "הנה אלפי הדל במנשה ואנכי הצעיר בבית אבי?"

46. "עלינו לשמור מכל משמר על יחסינו עם אומות העולם ועל מקומנו ההיסטורי כעם שהטביע את חותמו על התרבות האנושית".
מיהם שניהלו משא ומתן עם בני עם אחר באומרם: "ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם שבו וסחרוה והאחזו בה?"

47. "אנו חיים בארץ חמדה, טובה ורחבה, אך לא נתברכנו בעושר, במחצבים ובנכסים".
במעמד ניסי תוארה ארץ ישראל בצורה דומה: "וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש", מהו המעמד?"

48. "גילויי הגבורה במערכה הם מיצוי כל הטמון באדם, שבא לידי ביטוי ברגע האמת הגדולה והקשה מול פני המוות".
מיהו איש החיל מגיבורי דוד שנלחם נגד "הארי בתוך הבאר ביום השלג?"

50-49. יצחק נבון בלקט מאמריו על דוד בן גוריון משבחו במילים: "ביישן ואמיץ, צנוע ונועז, רך כקנה וקשה כארז, פשוט ומורכב, חוזה ומציאותי, זועם ומנחם, יהודי מאוד ואוניברסלי כל כך".
הכתוב משבח את דוד במספר תארים, ביניהם "יֵדֶעַ נֶגֶן וְגִבּוֹר חַיִל". ציין שני תארים נוספים.

המשך בעמוד הבא

שאלת מילואים ("שובר שיוויון") בנושא "שלום"

שים לב! הניקוד שתצבור בשאלות 51-60 ישמש אך ורק להכרעה, אם זו תידרש.

העתק את תשובותיך אל גיליון התשובות המצורף

51. מי התבקש לראות את "שלום הצאן"?

52-54. שלושה אנשים בורכו במילים: "לך לְשָׁלוֹם", מיהם שבירכו בכל אחת מהפעמים?

55. למי נאמר: "הַשְּׁלוֹם אֶתָּה אָחִי"?

56. באיזו מלחמה בימי יהושע נאמר: "וַיָּשְׁבוּ כָּל הָעָם אֶל הַמַּחֲנֶה אֶל יְהוֹשֻׁעַ {...} בְּשָׁלוֹם"

57. על מי מדבר דוד בצוואתו לשלמה באומרו: "וְעָשִׂיתָ כְּחֻמַּתְךָ וְלֹא תוֹרֵד שִׁיבְתוּ בְּשָׁלוֹם שְׂאֵל"?

58-59. מיהם שני העמים בעלי הסכם שלום שבגללם נס סיסרא לאוהל יעל?

60. בימי מי נאמר: "וַיִּתְּשַׁבְּנָה הָעָרִים {...} וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאֲמֹרִי"?

בהצלחה!